

नेपाल गजेट

भाग ३

श्री ५ को सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड १३] काठमाडौं, श्रावण १४ गते २०२० साल | संख्या १६

श्री ५ को सरकार
अर्थ मन्त्रालय

श्री ५ को सरकारले बनाएको तल लेखिए बमोजिमको क्षतिपूर्ति नियमहरू, २०२० सर्व-साधारणको जानकारीको लागि प्रकाशित गरिएको छः-

क्षतिपूर्ति ऐन, २०१६ को दफा १५ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी श्री ५ को सरकारले नेपाल राष्ट्रबैंकको राय लिई देहायका नियमहरू बनाएको छः-

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः- (१) यी नियमहरूको नाम “क्षतिपूर्ति नियमहरू, २०२०” रहेको छ ।

(२) यी नियमहरू नेपाल गजेटमा प्रकाशित भएको मितिदेखि लागू हुनेछन् ।

२. परिभाषाः- (१) विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यी नियमहरूमाः-

(क) “ऐन” भन्नाले क्षतिपूर्ति ऐन, २०१६ सम्बन्धित,

(ख) “अफिसर” भन्नाले स्टकको सम्बन्धमा कामकाज गर्ने नेपाल राष्ट्रबैंकका कर्मचारी सम्बन्धित,

(१)

३७
आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

- (ग) “स्टकको मुख्य भाग” भन्नाले स्टकको क्रमसंख्या स्टकमा दस्तखत गर्ने अफिसरको दस्तखत भएको हिस्सा वा स्टकमा उल्लेख भएको मूल्य वा व्याज भुक्तानी दिने अंक उल्लेख गरिने खाना वा दरपीठ गर्ने वा भुक्तानी पाउनेको नाम लेखिएको वा नामासारी भएको कुराको उल्लेख भएको स्टकको भागहरू सम्झनुपर्छ ,
- (घ) “विकृत स्टक” भन्नाले स्टकको मुख्य भाग वा भागहरू च्यातिई वा अन्य तरीकाबाट नष्ट भएको वा नोक्सान भएको स्टकलाई सम्झनुपर्छ ,
- (ङ) “हराएको स्टक” भन्नाले धनीको कब्जामा नरहेको स्टक सम्झनुपर्छ ।
- (च) “अस्पष्ट स्टक” भन्नाले स्टकको मुख्य भाग नबुझिने भएको स्टक सम्झनुपर्छ ।

(२) यी नियमहरूमा प्रयोग गरिएका (तर परिभाषा नगरिएका) शब्द तथा वाक्यांशको अर्थ ऐनमा दिए बमोजिम हुनेछ ।

३. स्टकको ढाँचा:- स्टकको ढाँचा अनुसूची (क) बमोजिम हुनेछ ।
४. क्षतिपूर्तिको अंक निर्धारण गर्ने अधिकारी:- ऐनको दफा ३ को उप-दफा (१) अन्तर्गत प्राप्त गरिएको सम्पत्तिको क्षतिपूर्तिको अंक सम्बन्धित विभागीय प्रमुखले निर्धारण गर्न सक्नेछ ।
५. खातामा नाम दर्ता गरेको निस्सा दिने:- ऐनको दफा ८ को उप-दफा (२) बमोजिम बैंकको खातामा नाम दर्ता गरी बैङ्कले धनीलाई अनुसूची (ख) बमोजिमको ढाँचाको निस्सा दिनुपर्छ ।
६. स्टकको नामसारी:- (१) कुनै स्टक पूरा वा आंशिक रूपमा नामसारी गर्नुपर्दा नामसारी गर्नेले बैंकमा ने. रु. १।- एक फीस बुझाउनु पर्छ ।

(२) कुनै स्टक आंशिक रूपमा नामसारी भएमा सम्बन्धित धनीले आफ्नो आफ्नो रकमको नयाँ स्टक लिनु पर्दछ ।

(३) कुनै स्टक नामसारी भएमा सम्बन्धित धनीको नाम सो स्टक सम्बन्धी बैंकको खातामा दर्ता नभएसम्म नामसारी भएको सम्झिने छैन ।

७. स्टकको साँवा भुक्तानी दिने तरीका:- (१) स्टकमा उल्लेख भए बमोजिमको साँवा पाउने अवधि पूरा भएपछि धनीले सो स्टकको पीठमा दस्तखत गरी सो स्टक निजले वा निजले इच्छाएको व्यक्तिले बैंकमा प्रस्तुत गर्नुपर्छ ।

(२) उप-नियम (१) बमोजिम प्रस्तुत भएको स्टकमा उल्लेख भएको साँवा बैंकले तुरुन्त दिनुपर्छ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

८. स्टकको व्याज भुक्तानी दिने तरीका:- (१) स्टकमा उल्लेख भए बमोजिमको व्याज पाउने मिति छ-छ महीना गरी प्रत्येक वर्षको कार्तिक र वैशाख १ गते हुनेछ ।
- (२) उप-दफा (१) बमोजिमको व्याजको भुक्तानी धनी वा निजले इच्छाएको व्यक्तिको नाम र ठेगानामा बैंकले भुक्तानी पूर्जी पठाउने तरीका अनुसार दिइनेछ । तर सो भुक्तानी पूर्जीमा रजिष्टरी खर्च लाग्ने भए पाउने व्याजको रकमबाट कट्टा हुनेछ ।
९. स्टकको प्रतिलिपि दिने:- (१) हराएको, चोरिएको, अस्पष्ट वा विकृत स्टकको सम्बन्धमा त्यसको धनीले प्रमाणसहित बैंकमा लिखित आवेदन गरेमा र सो कुरा बैंकलाई चित्त बुझेमा ने.रु. १ एक लिई सो आवेदकलाई सो स्टकको प्रतिलिपि दिन सक्नेछ ।
- (२) उप-नियम (१) मा जेसुकै लेखिएको भए तापनि कुनै स्टक चोरिएको वा हराएको भनी आवेदन पर्न आएमा सो कुराको सूचना स्थानीय पत्र-पत्रिकामा घडीमा लगातार तीन पटक प्रकाशित गर्नुपर्छ र सो अन्तिम सूचना प्रकाशित भएको १८० दिन बितेर पनि कसैको प्रतिवाद पर्न नआएमा मात्र बैंकले सो स्टकको प्रतिलिपि दिन सक्नेछ । तर प्रतिवाद पर्न आएमा ऐनको दफा १३ बमोजिम हुनेछ ।
१०. स्टकलाई विभाजन वा एकीकरण गर्न परेमा:- कुनै धनीले आफ्नो स्टकलाई विभाजन वा एकीकरण गर्न बैंकमा लिखित आवेदन गरेमा प्रत्येक नयाँ स्टकको लागि ने.रु. १ एक लिई बैंकले धनीलाई निजको स्टकको सट्टा अर्को स्टक दिन सक्नेछ ।
११. धनी लेखपढ गर्न नजान्ने भएमा:- (१) माथि जेसुकै लेखिएको भए तापनि धनी लेखपढ गर्न नजान्ने भएमा स्टकको सम्बन्धमा कुनै कारवाइ गर्नुपर्ने भएमा निजले बैंकको खातामा र स्टकको पीठमा समेत ल्याप्चे सही गर्नुपर्छ ।
- (२) उप-नियम (१) बमोजिम भएको ल्याप्चे सहीको समर्थन स्वरूप स्थानीय पञ्चायतका एकजना सदस्य वा गजेटेड दर्जाका कुनै सरकारी कर्मचारी वा बैंकको कुनै कर्मचारीको सही भएको हुनुपर्छ ।
१२. धनीको मृत्यु भएमा:- (१) कुनै स्टकको धनीको मृत्यु भएमा निजको इच्छापत्र बमोजिमको व्यक्ति धनी मानिनेछ । तर इच्छापत्र नभएमा प्रचलित नेपाल कानून बमोजिम मृत व्यक्तिको हकवाला त्यस स्टकको धनी हुनेछ ।
- (२) कुनै स्टक दुई वा दुईभन्दा बढी व्यक्तिहरूले संयुक्त रूपले प्राप्त गरिराखेको भए र तिनीहरू मध्ये कसैको वा जसको मृत्यु भएमा मृतकको हिस्सामा आउने सो स्टकको सांवा व्याजको अधिकार मृत व्यक्तिको इच्छापत्र भए सो बमोजिम र नभएमा प्रचलित नेपाल कानून बमोजिम मृत व्यक्तिको हकवाला त्यस स्टकको धनी हुनेछ ।
१३. स्टकको भुक्तानी नलिएमा गर्ने:- (१) स्टकको सांवा व्याजको भुक्तानी मिति गुज्नेको १८० दिन बितेर पनि सांवा व्याजको भुक्तानी नलिएमा बैंकले सम्बन्धित बडाहाकिम

आधिकारिक मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

वा मेजिष्ट्रेट वा पञ्चायतलाई सो स्टकको धनीको जांचबुझ र मनोनयन गर्न अनुरोध गर्न सक्नेछ । र सो बमोजिम गर्नु सम्बन्धित व्यक्तिको कर्तव्य हुनेछ ।

(२) उप-नियम (१) बमोजिम धनीको मनोनयन गर्दा सम्बन्धित व्यक्तिले सम्बन्धित धनी वा साक्षीहरूको वयान लिन र शपथ ग्रहणसमेत गराउन सक्नेछ ।

(३) उप-नियम (२) अन्तर्गत मनोनीत धनीको नाम बैंकले स्थानीय पत्र-पत्रिका मा घटीमा लगातार तीन पटकसम्म प्रकाशित गर्नुपर्छ र अन्तिम सूचना प्रकाशित भएको १५० दिन बितेर पनि कसैको प्रतिवाद पर्न नआएमा बैंकले सो मनोनीत व्यक्तिलाई धनी मान्नु पर्छ । तर प्रतिवाद पर्न आएमा ऐनको दफा १३ बमोजिम हुनेछ ।

१४. स्टकको धनी नाबालक वा बहुलाएको भएमा:- (१) कुनै स्टकको धनी नाबालक वा बहुलाएको छ भनी बैंकलाई थाह हुन आएमा सो कुराको जांचबुझ बैंकले गर्न सक्नेछ र सो कुरा प्रमाणित हुन आएमा त्यस्तो स्टकको धनीको संरक्षक मनोनीत गर्नलाई बैंकले सम्बन्धित बडाहाकिम वा मेजिष्ट्रेट वा पञ्चायतलाई अनुरोध गर्न सक्नेछ र सो बमोजिम गर्नु सम्बन्धित व्यक्तिको कर्तव्य हुनेछ ।

(२) उप-नियम (१) मा जेसुकै लेखिएको भए तापनि उक्त उप-नियम अन्तर्गत मनोनीत संरक्षकबाट संरक्षितको हक्मा कुनै किसिमको बाधा पर्ने भएमा सो संरक्षकलाई बैंकले मान्यता दिन कर लाग्नेछैन ।

अनुसूची (क)

(नियम ३ संग सम्बन्धित)

क्रमसंख्या....

श्री ५ को सरकारको

क्षतिपूर्ति स्टक

.....प्रतिशत व्याज पाउने

जम्मा ने.रु. ....

अक्षरेपि...

दर्ता नं.....

दर्ता भएको अफिसको नाम.....

को नाति....

को

छोरा.....

ठेगाना....

वि.सं. .. सालमा सांवा भुक्तानी दिने र वि.सं. .... सालदेखि वि.सं....

सालसम्म वार्षिक....

प्रतिशतका दरले पाकेको अर्ध वार्षिक व्याजको भुक्तानी ६।६

महीनामा प्रत्येक कार्तिक १ गते तथा वैशाख १ गतेमा श्री ५ को सरकारको बैंकरको हैसियतले नेपाल राष्ट्रबैंकले दिइने गरी क्षतिपूर्ति ऐन, २०१६ बमोजिम उठाइएको ऋणमध्ये ने. रु.

.....

अक्षरेपि...

ऋणको

दर्तावाल धनी हुनुहुन्छ भनी प्रमाणित गर्दछु ।

.....

.....

मुख्य अफिसर

गभर्नर

राष्ट्र ऋण विभाग

नेपाल राष्ट्रबैंक

मिति....

भुक्तानी दिने अफिसको नाम

१२३
आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

		ठेगाना	
व्याजप'उने । स्थान । म । हामीहरू	...	...	साविक धनी
र मिति ।	यस स्टकको सांवार व्याजसमेत जम्मा वा मध्ये ।		
	ने.रु. ...		
	राजी खुशीले विक्री । दान गरी यो नामसारी ।		
	गरिदिएको छु । छौं	नयां धनी ...	
मिति । भुक्तानी । नयां धनी	साविक धनी		
। पूर्जा नं. ।			
	माथि लेखिए बमोजिमको नामसारी भएको ।		
	व्यहोरा यस बैंकको नं ... खातामा ।		
	... ग्रफिसमा व्याज ।		
	सांवा प्राप्त हुने गरी नामसारी गरियो ।		
	नेपाल राष्ट्र बैंकका ।		
	तर्फबाट ।		
	माथि लेखिए बमोजिमको नामसारी मेरो हामुंन्ने ।		
	भएको ठीक सांचो हो भनी यस कामको साक्षी ।		
	भै दस्तखत गर्ने ...		
	दस्तखत ...		
	काम ...		
	ठेगाना ...		
	यस नं. ... स्टकको धनी म ।		
	हामी ...		
	जम्मा ने. रु. ...		
	नेपाल राष्ट्र बैंकबाट बुझिलिई त्यसको रसीद ।		
	भरपाई गरिदियाँ ।		
	इति संवत् गते रोज शुभम् --		
	दस्तखत,		